

ระเบียบสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐/๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย จึงออกระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยมาตรฐานคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการบินพลเรือนว่าด้วยมาตรฐานของคู่มือการดำเนินงานสนามบิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ” (aerodrome manual) หมายความว่า คู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสนามบินอนุญาต หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่เปิดให้บริการแก่สาธารณะ ซึ่งมีมาตรฐานและข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“สนามบิน” หมายความว่า สนามบินอนุญาตและที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตที่เปิดให้บริการแก่สาธารณะ

“บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน” หมายความว่า บุคคลผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของการปฏิบัติการภายในสนามบิน หรือผู้ซึ่งสามารถเข้าถึงพื้นที่เคลื่อนไหวกว้างและพื้นที่อื่น ๆ ภายในอาณาเขตสนามบิน ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นลูกจ้างของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน หรือเป็นของบุคคลที่ได้รับการจ้างหรือมอบหมายจากเจ้าของผู้ดำเนินการสนามบิน ให้มาดำเนินการแทน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ข้อ ๕ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะจะต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ตั้งของสนามบิน สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ การจัดการ และการบริหารจัดการซึ่งรวมถึงระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ซึ่งข้อมูลที่ปรากฏในคู่มือการดำเนินงานสนามบินต้องแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานสนามบินเป็นไปตามมาตรฐานและวิธีปฏิบัติสำหรับการออกใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและไม่มีข้อบกพร่องที่อาจส่งผลกระทบต่อ

ในทางเสียหายต่อความปลอดภัยของการปฏิบัติการบินของอากาศยาน โดยใช้คู่มือการดำเนินงาน สนามบินสาธารณะเป็นเอกสารอ้างอิงและเป็นรายการในการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน ในการออกไปรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและระดับของบริการในเขตการบิน (airside) ของสนามบิน

ข้อ ๖ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้มีลักษณะ ดังนี้

- (๑) จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยการพิมพ์
- (๒) รูปแบบ เข้าเล่มมีความแข็งแรง ทนทาน ไม่หลุดหรือฉีกขาดง่าย
- (๓) มีสารบัญช ที่แสดงหัวข้อต่าง ๆ ของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ

โดยสังเขป

(๔) มีรูปแบบที่สามารถแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้อย่างสะดวก

(๕) มีระบบการบันทึกเลขหน้าซึ่งเป็นปัจจุบันและการแก้ไขเพิ่มเติมเลขหน้าดังกล่าว พร้อมทั้งระบุวันที่จัดทำหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในส่วนนั้น

(๖) มีหน้าแสดงประวัติการแก้ไขปรับปรุง พร้อมทั้งระบุรายละเอียดซึ่งประกอบด้วยฉบับที่ ครั้งที่ แก้ไข หน้าทีแก้ไข รายละเอียดการแก้ไข วันที่บังคับใช้ และมีการลงนามอนุมัติให้ใช้งานของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินสาธารณะหรือผู้จัดการสนามบินสาธารณะ

(๗) มีรายการแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ

(๘) มีการจัดหมวดหมู่ที่เป็นระเบียบและสะดวกสำหรับการจัดเตรียม การตรวจสอบ ทบทวน และการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๙) ลงนามโดยเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินสาธารณะ และผู้จัดการสนามบินสาธารณะ เพื่อรับรองว่าคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีความถูกต้องครบถ้วนสอดคล้องกับ มาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๗ คู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสนามบินนั้น อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วย

(ก) วัตถุประสงค์และขอบเขตของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ

(ข) บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับใบรับรองการดำเนินงานสนามบินสาธารณะและคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๙๗ ตลอดจนกฎ ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(ค) เงื่อนไขในการใช้สนามบิน โดยให้มีรายละเอียดที่แสดงว่าสนามบินเปิดให้บริการแก่สาธารณะและบุคคลทั่วไปในการนำอากาศยานทำการบินขึ้นและบินลง ณ สนามบินดังกล่าว ได้ตามข้อกำหนดและภายใต้เงื่อนไขที่เท่าเทียมกัน

(ง) ระบบบริการข่าวสารการเดินอากาศที่ให้บริการและวิธีดำเนินการในการประกาศใช้

(จ) ระบบการบันทึกข้อมูลการขับเคลื่อนหรือการเคลื่อนไหวของอากาศยาน

(ฉ) หน้าทีและความรับผิดชอบของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน

(๒) ส่วนที่สอง รายละเอียดของสถานที่ตั้งสนามบิน ประกอบด้วย

(ก) แผนผังของสนามบินที่แสดงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหลักของสนามบินที่ใช้สำหรับการดำเนินงานสนามบินนั้น รวมถึงสถานที่ตั้งของอุปกรณ์บอกทิศทางลมแต่ละอัน

(ข) แผนผังของสนามบินที่แสดงแนวเขตของสนามบิน

(ค) แผนผังที่แสดงถึงระยะห่างของสนามบินกับเมือง หรือแหล่งชุมชนที่ใกล้ที่สุด และสถานที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบิน และอุปกรณ์ ที่อยู่ภายนอกแนวเขตของสนามบิน

(ง) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือสิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินที่สนามบินตั้งอยู่ และในกรณีที่แนวเขตของสนามบินไม่ได้ระบุอยู่ในหนังสือดังกล่าวให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินที่สนามบินตั้งอยู่รวมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตและตำแหน่งที่ตั้งของสนามบิน

(๓) ส่วนที่สาม รายละเอียดของสนามบินที่กำหนดให้ต้องรายงานต่อหน่วยบริการข่าวสารการบิน ประกอบด้วย

(ก) ข้อมูลทั่วไป

๑) ชื่อของสนามบิน
๒) สถานที่ตั้งของสนามบิน
๓) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดอ้างอิงสนามบินที่กำหนดจากฐานอ้างอิงตามระบบ WGS-๘๔

๔) ระดับความสูงของสนามบินและค่าความสูงจีออยด์ (geoids undulation)

๕) ระดับความสูงของหัวทางวิ่งและค่าความสูงจีออยด์แต่ละแห่ง และระดับความสูงของปลายทางวิ่ง รวมทั้งจุดที่มีความสูงและต่ำที่สำคัญตามแนวทางวิ่ง ทั้งนี้ สำหรับทางวิ่งแบบพรีซีชันต้องระบุระดับความสูงที่สูงสุดของเขตจุดแตะพื้นในการลงของอากาศยาน

๖) อุณหภูมิอ้างอิงของสนามบิน

๗) รายละเอียดของไฟบอกตำแหน่งสนามบิน (aerodrome beacon)

๘) ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

(ข) ขอบเขต (dimensions) และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของสนามบิน ประกอบด้วย

๑) ทางวิ่ง ได้แก่ ค่ามุมแบร์ริงที่แท้จริง หมายเลขทางวิ่ง ความยาว ความกว้าง ตำแหน่งของหัวทางวิ่งที่ถูกเลื่อนไป (displaced threshold) ความลาดชัน ประเภทพื้นผิวและประเภทของทางวิ่งและสำหรับทางวิ่งแบบพรีซีชันให้ระบุเขตปลอดภัยกีดขวางด้วย

๒) ความยาว ความกว้าง และประเภทพื้นผิวของพื้นที่ ดังต่อไปนี้

ก) พื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง

ข) พื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง

ค) ทางหยุด (ถ้าจัดให้มี)

ง) พื้นผิวของทางขับ

๓) ประเภทพื้นผิวของลานจอดอากาศยาน และหลุมจอดอากาศยาน

๔) ขอบเขตของการให้บริการจราจรทางอากาศ

๕) ความยาวของเขตปลอดภัยกีดขวางและภาพตัดแนวตั้งของระดับพื้นดิน (ground profile)

๖) เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ประเภททัศนวิสัย สำหรับการปฏิบัติการบินเข้าสู่สนามบิน เช่น ประเภทไฟนำร่องการบินเข้าสู่สนามบิน และระบบไฟนำร่องลงด้วยสายตา เครื่องหมายและไฟทางวิ่ง ทางขับ และลานจอดอากาศยาน เครื่องช่วยควบคุมและนำทางด้วยทัศนวิสัยอื่น ๆ บนทางขับและลานจอด รวมถึงตำแหน่งหยุดคอยเข้าทางวิ่ง (runway-holding position) ตำแหน่งหยุดคอยบนทางขับ (intermediate holding positions) และแถบไฟหยุดคอยเข้าทางวิ่ง (stop bars) ตำแหน่งและประเภทของระบบไฟสัญญาณนำอากาศยาน

เข้าหลุมจอดอากาศยานด้วยทัศนวิสัย (visual docking guidance system) ระบบไฟฟ้าสำรองสำหรับไฟสนามบินที่พร้อมสำหรับการใช้งาน

๓) ตำแหน่งและความถี่วิทยุของจุดตรวจสอบคลื่นวิทยุวีเออาร์ (very high frequency aerodrome checkpoints)

๔) ตำแหน่งและการกำหนดเส้นทางมาตรฐานในการขับเคลื่อน (standard taxi routes)

๕) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหัวทางวิ่งแต่ละแห่ง

๖) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของจุดกึ่งกลางทางขับที่เหมาะสม

๗) พิกัดทางภูมิศาสตร์ของหลุมจอดอากาศยานแต่ละหลุม

๘) พิกัดทางภูมิศาสตร์และระดับความสูงที่สูงสุดของสิ่งกีดขวางที่มีผลกระทบต่อการบินในพื้นที่บินเข้าสู่สนามบิน และการบินขึ้นในพื้นที่บินวนและในบริเวณข้างเคียงสนามบิน

๙) ประเภทของผิวพื้นจราจร และความแข็งแรงในการรับน้ำหนักของผิวพื้นจราจร โดยกำหนดหมายเลขจำแนกอากาศยาน – หมายเลขจำแนกผิวพื้นจราจร (Aircraft Classification Number – Pavement Classification Number: ACN-PCN)

๑๐) ตำแหน่งที่ตั้งของจุดตรวจสอบเครื่องวัดความสูง (altimeter) ก่อนทำการบิน ซึ่งกำหนดในลานจอดอากาศยานจุดหนึ่งหรือหลายจุด และระดับความสูงของจุดดังกล่าว

๑๑) ระยะทางที่ประกาศ (declared distances) ได้แก่

ก) ระยะทางของทางวิ่ง ซึ่งได้ประกาศไว้ถึงระยะเหมาะสมสำหรับอากาศยานวิ่งบนพื้นเพื่อวิ่งขึ้นหรือความยาวโทรา (take-off run available: TORA)

ข) ระยะทางของความยาวโทรารวมกับระยะทางของพื้นที่ปลอดสิ่งกีดขวาง (clearway) หรือความยาวโทรา (take-off distance available: TODA)

ค) ระยะทางของความยาวโทรารวมกับระยะทางของทางหยุดหรือความยาวแอสตา (accelerate-stop distance available: ASDA)

ง) ระยะทางของทางวิ่ง ซึ่งได้ประกาศไว้ถึงระยะเหมาะสมสำหรับอากาศยานวิ่งบนพื้นเพื่อบินลง หรือความยาวแอลดา (landing distance available: LDA)

๑๒) แผนการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง โดยระบุหมายเลขโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประสานงานสนามบินสำหรับการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องซึ่งอยู่ในพื้นที่เคลื่อนไหวหรือพื้นที่ที่อยู่ติดกับพื้นที่เคลื่อนไหวดังกล่าว ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง โดยให้ระบุเป็นแบบอากาศยานขนาดใหญ่ที่สุดที่สนามบินสามารถเคลื่อนย้ายได้

๑๓) การดับเพลิงและกู้ภัย (rescue and firefighting) โดยให้แสดงในรูปแบบประเภทของระดับขั้นของการดับเพลิงและกู้ภัยสำหรับอากาศยานที่มีความยาวที่สุดที่มาใช้สนามบินนั้น ตลอดจนประเภทและจำนวนของสารดับเพลิงที่สนามบินจัดให้มีไว้ในสนามบินตามปกติ

(๔) ส่วนที่สี่ รายละเอียดของวิธีดำเนินงานสนามบินและมาตรการด้านความปลอดภัยและด้านการรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย

(ก) ข้อมูลสนามบินและการรายงานข้อมูลดังกล่าว (aerodrome data and reporting) ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการในการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของข้อมูลสนามบินนอกจากที่ระบุไว้ในเอกสารแถลงข่าวการบิน (AIP) และกระบวนการสำหรับการร้องขอให้ออกประกาศผู้ทำการในอากาศ (NOTAMs) ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการสำหรับการรายงานความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต่อสำนักงาน และการบันทึกการรายงานความเปลี่ยนแปลงนั้นในระหว่างเวลาทำการปกติของสนามบิน

๒) ชื่อ ตำแหน่ง และบทบาทของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแจ้งความเปลี่ยนแปลง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน

๓) ที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่สำนักงานจัดไว้สำหรับการรายงานความเปลี่ยนแปลงนั้น

(ข) การควบคุมการเข้าเขตการบิน (control of airside access) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีปฏิบัติในการประสานกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการป้องกันการแทรกแซง โดยมีขอบด้วยกฎหมายต่อการบินพลเรือนที่สนามบิน และการป้องกันบุคคล ยานพาหนะ อุปกรณ์ สัตว์ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าไปในพื้นที่เคลื่อนไหว ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) หน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ประกอบการในสนามบิน ผู้ให้บริการภาคพื้น หน่วยงานที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสนามบิน สำนักงาน และหน่วยงานภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) ชื่อและตำแหน่งของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการเข้าเขตการบินของสนามบิน และหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อบุคคลดังกล่าว ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ค) แผนฉุกเฉินของสนามบิน (aerodrome emergency plan) ได้แก่ รายละเอียดของแผนฉุกเฉินของสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) แผนรับมือเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ณ สนามบินหรือในบริเวณโดยรอบสนามบิน รวมถึงเหตุขัดข้องของอากาศยานขณะทำการบิน เพลิงไหม้อาคาร การก่อวินาศกรรม รวมถึงการชว่ว่างระเบิดอากาศยานหรืออาคารและเครื่องอำนวยความสะดวกในสนามบิน การยึดอากาศยานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเหตุการณ์ฉุกเฉินในสนามบินทั้งในระหว่างเกิดเหตุการณ์และภายหลังเหตุการณ์ฉุกเฉินนั้น ตลอดจนการกำหนดขั้นตอนในการปิดและเปิดการให้บริการสนามบินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ในกรณีที่มีความจำเป็น

๒) รายละเอียดการทดสอบสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ของสนามบินที่จะใช้ในเหตุการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงความถี่ของการทดสอบดังกล่าว

๓) รายละเอียดการฝึกเพื่อทดสอบแผนฉุกเฉิน รวมถึงความถี่ของการฝึกดังกล่าว

๔) รายชื่อองค์กร หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทั้งภายในและภายนอกสนามบินที่มีหน้าที่รับผิดชอบในสถานที่เกิดเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร และที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ SITA addresses และคลื่นความถี่วิทยุของหน่วยงานเหล่านั้น

๕) การจัดตั้งคณะกรรมการฉุกเฉินของสนามบิน (aerodrome emergency committee) เพื่อจัดการฝึกอบรมและเตรียมการด้านอื่น ๆ เพื่อรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๖) การแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการบัญชาการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และผู้มีอำนาจในการกำกับควบคุมศูนย์บัญชาการเคลื่อนที่ แล้วแต่กรณีของเหตุการณ์ฉุกเฉิน

(ง) การดับเพลิงและกู้ภัย (rescue and firefighting) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ บุคลากร และกระบวนการในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านการดับเพลิงและกู้ภัยรวมถึงชื่อและหน้าที่ของบุคคลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบริการดับเพลิงและกู้ภัยที่สนามบิน

(จ) การตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหว (inspection of the movement area) และพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวางที่ดำเนินการโดยเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการสำหรับตรวจพินิจพื้นที่เคลื่อนไหวและพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การดำเนินการตรวจพินิจต่าง ๆ รวมถึงความถี่ของทางวิ่ง และการวัดปริมาณน้ำขังบนทางวิ่งและทางขับ ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน

๒) การจัดการและวิธีการในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศระหว่างการตรวจพินิจ

๓) การเก็บรักษาสมุดปูมการตรวจพินิจและสถานที่เก็บสมุดปูมดังกล่าว

๔) รายละเอียดของรอบและระยะเวลาการตรวจพินิจ

๕) บัญชีรายการการตรวจพินิจ

๖) การจัดทำรายงานผลการตรวจพินิจและการดำเนินการติดตามผลอย่างทันท่วงที เพื่อให้มั่นใจว่าได้แก้ไขสถานะที่ไม่ปลอดภัยแล้ว

๗) ชื่อ ตำแหน่งและบทบาทของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจพินิจ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ฉ) การบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว (maintenance of the movement area) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งอำนวยความสะดวกและวิธีการบำรุงรักษาพื้นที่เคลื่อนไหว ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการบำรุงรักษาพื้นที่ที่มีผิวพื้นจราจร

๒) การจัดการบำรุงรักษาทางวิ่งและทางขับที่ไม่มีผิวพื้นจราจร

๓) การจัดการบำรุงรักษาพื้นที่ปลอดภัยรอบทางวิ่ง พื้นที่ปลอดภัยรอบทางขับ และพื้นที่ปลอดภัยปลายทางวิ่ง

๔) การจัดการบำรุงรักษาการระบายน้ำของสนามบิน

(ช) สภาพทางอุตุนิยมวิทยาที่เป็นอันตราย (hazardous meteorological condition) ได้แก่ รายละเอียดและวิธีปฏิบัติการในสภาพอากาศที่เป็นอันตราย เช่น พายุฝนฟ้าคะนอง การเกิดลมกระโชกแรง หน้าที่ความรับผิดชอบและหลักเกณฑ์สำหรับการห้ามการปฏิบัติการบนทางวิ่ง ในขณะที่มีสภาพอากาศที่เป็นอันตราย รวมถึงรายละเอียดและวิธีการในการประสานงานอย่างเป็นทางการระหว่างเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินและหน่วยบริการอุตุนิยมวิทยาการบิน ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสภาพอากาศในบริเวณสนามบินที่มีนัยสำคัญ

(ซ) เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ประเภททัศนวิสัยและระบบไฟฟ้าสนามบิน (Visual aids and aerodrome electrical systems) ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการสำหรับการตรวจพินิจและการบำรุงรักษาไฟฟ้าที่ใช้ในการบิน รวมถึงไฟแสดงสิ่งกีดขวาง สัญญาณ ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมาย วัตถุที่ใช้เป็นเครื่องหมาย และระบบไฟฟ้าสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการเพื่อดำเนินการตรวจพินิจ ในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการปกติของสนามบิน และบัญชีรายการการตรวจพินิจ

๒) การจัดทำรายงานผลการตรวจพินิจและการดำเนินการติดตามผลเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ

๓) การจัดการเพื่อดำเนินการบำรุงรักษาประจำ และการบำรุงรักษาฉุกเฉิน

๔) การจัดการเกี่ยวกับแหล่งจ่ายไฟฟ้ากำลังสำรองและรายละเอียดของวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้จัดการกับกรณีที่ระบบไฟฟ้าขัดข้องบางส่วนหรือทั้งหมด

๕) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจพินิจ และการบำรุงรักษาไฟฟ้า และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ฉ) ความปลอดภัยในการก่อสร้างและบำรุงรักษาบริเวณสนามบิน (aerodrome works safety) ได้แก่ รายละเอียดและวิธีการในการวางแผนและดำเนินการก่อสร้างและงานบำรุงรักษาอย่างปลอดภัย รวมถึงงานที่อาจต้องดำเนินการโดยกะทันหันอยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหวกว้างหรือในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งงานนั้นอาจอยู่เหนือพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศในระหว่าง การปฏิบัติงานข้างต้น

๒) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการวางแผนและปฏิบัติงาน และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลและหน่วยงานดังกล่าวที่สามารถ ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา

๓) ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของที่ทำการของผู้ประกอบการในสนามบิน ผู้ให้บริการภาคพื้น และผู้ดำเนินการเดินอากาศ ซึ่งต้องได้รับแจ้งการปฏิบัติงานดังกล่าวในระหว่าง เวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

๔) รายการการแจกจ่ายแผนการปฏิบัติงาน ในกรณีจำเป็น

(ง) การบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน (apron management) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีการบริหารจัดการลานจอดอากาศยาน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการระหว่างหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศและหน่วยงาน บริหารจัดการลานจอดอากาศยาน

๒) การจัดการในการจัดสรรตำแหน่งจอดอากาศยาน

๓) การจัดการให้มีการสตาร์ทเครื่องยนต์อากาศยาน (initiating engine start) และทำให้มั่นใจว่าอากาศยานที่กำลังถอยหลังมีระยะห่างที่ปลอดภัย ปราศจากสิ่งกีดขวาง (clearance of aircraft push-back)

๔) บริการให้สัญญาณขับเคลื่อนอากาศยาน

๕) การให้บริการรถนำอากาศยาน

(จ) การจัดการความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน (apron safety) ได้แก่ วิธีการดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยในลานจอดอากาศยาน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การป้องกันกระแสไอพ่นจากเครื่องยนต์เจ็ท (jet blasts)

๒) การบังคับใช้มาตรการการป้องกันเพื่อความปลอดภัยระหว่างการเติมน้ำมันอากาศยาน

๓) การกวาดลานจอดอากาศยาน

๔) การทำความสะอาดลานจอดอากาศยาน

๕) การจัดการเพื่อให้มีการรายงานอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ในลานจอดอากาศยาน

๖) การจัดการเพื่อให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัยของบุคลากรทุกคนที่ทำงานในลานจอดอากาศยาน

(ฉ) การควบคุมยานพาหนะในเขตการบิน (airside vehicle control) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อควบคุมยานพาหนะที่อยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหว หรือในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) รายละเอียดของกฎจราจรที่ใช้ รวมถึงการจำกัดความเร็ว และวิธีการบังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าว

๒) วิธีการในการอนุญาตสำหรับผู้ขับขียานพาหนะในพื้นที่เคลื่อนไหว

(ฐ) การบริหารจัดการเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากสัตว์ (wildlife hazard management) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อรับมือกับอันตรายต่อการปฏิบัติการของอากาศยานจากนกหรือสัตว์อื่นในวงจรการบิน (flight pattern) หรือในพื้นที่เคลื่อนไหวของสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการเพื่อประเมินอันตรายจากสัตว์

๒) การจัดการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนงานควบคุมสัตว์

๓) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากสัตว์ และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ช) การควบคุมสิ่งกีดขวาง (obstacle control) ได้แก่ รายละเอียดที่กำหนดวิธีดำเนินการควบคุมสิ่งกีดขวาง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การเฝ้าระวังสิ่งกีดขวางในพื้นที่ผิวจำกัดสิ่งกีดขวางตามประกาศเขตปลอดภัยในการเดินอากาศของสนามบิน และในพื้นที่ผิวที่มีการวิ่งขึ้นของอากาศยานซึ่งเป็นไปตามประเภทแผนภูมิการบิน (aeronautical chart type) ของสนามบินนั้น

๒) การควบคุมสิ่งกีดขวางตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน

๓) การเฝ้าระวังความสูงของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่โดยรอบพื้นผิวจำกัดสิ่งกีดขวาง

๔) การควบคุมการก่อสร้างในบริเวณใกล้เคียงสนามบิน

๕) การแจ้งสำนักงานเกี่ยวกับสภาพและตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งกีดขวางและการต่อเติมใด ๆ หรือการเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางที่เกิดขึ้นภายหลังตามที่เห็นว่าเป็น จำเป็น รวมถึงการแก้ไขบริการข่าวสารการบินที่เผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย

(ฅ) การเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง (removal of a disabled aircraft) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องซึ่งอยู่บนพื้นที่เคลื่อนไหวหรือบริเวณที่เชื่อมต่อกัน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) หน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินและผู้จดทะเบียนอากาศยาน

๒) การจัดการเพื่อให้มีการแจ้งผู้จดทะเบียนอากาศยาน

๓) การจัดการเพื่อให้มีการติดต่อกับหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ

๔) การจัดการเพื่อให้มีอุปกรณ์และบุคลากรที่จะทำการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้อง

๕) ชื่อและตำแหน่งของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเคลื่อนย้ายอากาศยานที่ขัดข้องและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ณ) การปฏิบัติการเมื่อทัศนวิสัยต่ำ (low visibility operations) ได้แก่ รายละเอียดข้อแนะนำสำหรับการปฏิบัติการเมื่อทัศนวิสัยต่ำ รวมถึงการวัดและรายงานระยะที่นักบินมองเห็นทางวิ่ง (runway visual range) ตามที่กำหนด ชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการวัดระยะที่นักบินมองเห็นทางวิ่งในระหว่างเวลาทำการและนอกเวลาทำการของสนามบิน

(ด) การจัดการกับวัตถุอันตราย (handling of hazardous materials) ได้แก่ รายละเอียดของวิธีดำเนินการเพื่อการจัดการและเก็บรักษาวัตถุอันตรายอย่างปลอดภัยในสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการให้มีการกำหนดพื้นที่พิเศษในสนามบินเพื่อเก็บรักษาของเหลวไวไฟรวมถึงเชื้อเพลิงที่ใช้ในการบิน และวัตถุอันตรายชนิดอื่น ๆ

๒) วิธีการที่ต้องปฏิบัติตามในการจัดส่ง การเก็บรักษา การกำจัด และการจัดการกับวัตถุอันตราย

(ต) การป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยในการเดินอากาศ (protection of site for radar and navigational aids) ได้แก่ รายละเอียดของกระบวนการป้องกันสถานที่ติดตั้งเรดาร์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยวิทยุในการเดินอากาศ (radio navigation aids) ที่อยู่ในสนามบิน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะไม่ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าวลดลง ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) การจัดการในการควบคุมการใช้และการทำงานในพื้นที่โดยรอบสถานที่ติดตั้งเรดาร์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศประเภทเครื่องช่วยวิทยุในการเดินอากาศ

๒) การจัดการในการบำรุงรักษาพื้นที่ในบริเวณโดยรอบสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์ดังกล่าว

๓) การจัดการในการจัดหาและติดตั้งป้ายเตือนการแผ่คลื่นวิทยุที่อาจเป็นอันตรายต่อบุคคล และอาจรบกระบวนการทำงานของอุปกรณ์

(๕) ส่วนที่ห้า การบริหารสนามบินและระบบการจัดการด้านนิรภัย ประกอบด้วย

(ก) การบริหารสนามบิน (aerodrome administration) ได้แก่ รายละเอียดของการบริหารสนามบิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑) แผนผังการจัดองค์กรของสนามบินที่แสดงให้เห็นถึงชื่อ และตำแหน่งของบุคลากรสำคัญ รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรดังกล่าว

๒) ชื่อ ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยรวมเกี่ยวกับความปลอดภัยของสนามบิน

๓) คณะกรรมการต่าง ๆ ของสนามบิน

๔) คุณสมบัติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน ประกอบด้วยแผนการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ความถี่ในการฝึกอบรม หลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรม และมาตรฐานในการฝึกอบรม กระบวนการตรวจสอบเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการฝึกอบรม รวมถึงกระบวนการจัดเก็บและระยะเวลาในการจัดเก็บปฐมประวัติการศึกษาและการฝึกอบรมของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบิน

๕) หากมีสิ่งใดไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนด ให้ระบุความแตกต่างจากมาตรฐาน (deviation) ไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินด้วย

(ข) ระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน (Safety Management System: SMS) ซึ่งกำหนดรายละเอียดของระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทั้งปวงและเพื่อให้สามารถพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยต้องมีรายละเอียดของข้อมูลอย่างครบถ้วน ดังต่อไปนี้

๑) นโยบายนิรภัยและวัตถุประสงค์ในการจัดการด้านนิรภัย (safety policy and objectives) ประกอบด้วย

ก) พันธกรณี (commitment) ของผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่าขององค์กร โดยสนามบินต้องกำหนดนโยบายนิรภัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสนามบินทั้งในระดับประเทศและระดับสนามบินซึ่งนโยบายด้านนิรภัยต้องมีรูปแบบและข้อมูล ดังต่อไปนี้

๑. มีความเหมาะสมกับขนาด ลักษณะการดำเนินงาน และความซับซ้อนของสนามบิน

๒. แสดงความสำคัญของระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบินและความปลอดภัยในการดำเนินงานสนามบิน

๓. แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสนามบินให้การสนับสนุนทางด้านบุคลากร เงินทุน และทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน

๔. แสดงถึงพันธกรณีของสนามบินที่จะพัฒนาระดับความปลอดภัยของการดำเนินงานสนามบินอย่างต่อเนื่อง

๕. มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการรายงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย รวมถึงนโยบายการพิทักษ์ข้อมูลด้านความปลอดภัย

๖. ระบุอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมการทำงานที่ยอมรับไม่ได้ (unacceptable behavior) รวมทั้งสถานการณ์ซึ่งไม่นำมาตรการลงโทษทางวินัยมาใช้บังคับ

๗. ผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่าขององค์กรต้องลงนามรับรอง

๘. มีการสื่อสารนโยบายนิรภัยให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน

๙. มีการทบทวนนโยบายนิรภัยเป็นระยะ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานสนามบิน

นอกจากนี้ สนามบินต้องกำหนดวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัย (safety objectives) ซึ่งแสดงถึงเป้าหมายด้านความปลอดภัยที่สนามบินต้องการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ โดยอาจเป็นได้ทั้งเป้าหมายในระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งนี้ สนามบินจะต้องมีการสื่อสารวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยให้เป็นที่รับทราบกันโดยทั่วไป และมีการทบทวนวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

ข) หน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัย (safety accountabilities and responsibilities) ซึ่งสนามบินต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. สนามบินต้องจัดให้มีผู้บริหารที่รับผิดชอบสูงสุด (accountable executive) ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงสุดต่อการปฏิบัติตามและการคงความต่อเนื่องของระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ซึ่งรวมถึงการจัดสรรบุคลากร ตลอดจนทรัพยากรด้านเทคนิคและเงินทุนที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติตามระบบการจัดการด้านนิรภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สนามบินต้องแต่งตั้งผู้จัดการด้านนิรภัย (safety manager) เพื่อรับผิดชอบในการพัฒนาและบำรุงรักษาระบบการจัดการด้านนิรภัยและมีหน้าที่ในการประสานงานและสื่อสารข้อมูลด้านความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๓. กำหนดโครงสร้างองค์กรและสายงานการบังคับบัญชาด้านความปลอดภัย

๔. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในระบบการจัดการด้านนิรภัย

๕. พัฒนา ฝึกอบรม และปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านนิรภัยให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

สนามบินอาจกำหนดให้มีคณะกรรมการด้านความปลอดภัย (safety committee / safety review board) ซึ่งมีผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการด้านนิรภัยเป็นองค์ประกอบ คณะกรรมการ เพื่อบริหารจัดการและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย รวมถึงอาจกำหนดให้มีคณะทำงานด้านความปลอดภัย (safety action group) ทำหน้าที่กำกับดูแล การปฏิบัติงานประจำวันในสนามบินให้เป็นไปตามระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน

ค) การประสานงานในการวางแผนเพื่อตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน (coordination of emergency response planning) โดยสนามบินต้องจัดให้มีแผนฉุกเฉินสนามบิน (Aerodrome Emergency Plan: AEP) ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน

ง) ระบบการจัดทำเอกสารด้านความปลอดภัย (SMS documentation) เพื่อรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบิน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลและเอกสาร ดังต่อไปนี้

๑. คู่มือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน โดยสนามบิน ต้องจัดให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนหรือกระบวนการในการจัดทำ การทบทวน และการแก้ไข ปรับปรุงข้อมูลในคู่มือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๒. ข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบ การจัดการด้านนิรภัย ซึ่งสนามบินต้องจัดให้มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการรวบรวม จัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านนิรภัยสนามบิน ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้าถึง ข้อมูลและเอกสารนั้น

๒) การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (safety risk management) อันประกอบด้วย

ก) การระบุภาวะอันตราย (hazard identification) ที่แสดงให้เห็นว่า สนามบินจัดให้มีกระบวนการในการระบุภาวะอันตรายทั้งในเชิงติดตาม (reactive) เชิงป้องกัน (proactive) และเชิงคาดการณ์ (predictive) สำหรับการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และเผยแพร่ ผลการวิเคราะห์ภาวะอันตราย

ข) การรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัย (safety reporting) ซึ่งสนามบินต้องจัดให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัย ทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจ ดังต่อไปนี้

๑. รายการเหตุการณ์ ขั้นตอน และช่องทางในการรายงานตามระบบ การรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยภาคบังคับ

๒. ขั้นตอนและช่องทางในการรายงานตามระบบการรายงาน เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยภาคสมัครใจ

๓. รายละเอียดเกี่ยวกับการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ด้านความปลอดภัยที่ได้จากการรายงานตามระบบการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยภาคบังคับ และภาคสมัครใจ รวมถึงการวิเคราะห์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัย

๔. ขั้นตอนและหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการรายงานเหตุการณ์ ด้านความปลอดภัยต่อสำนักงานและสำนักงานคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ ของอากาศยาน

ค) การวิเคราะห์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัย (occurrence analysis) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนหรือกระบวนการ รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการวิเคราะห์เหตุการณ์ ด้านความปลอดภัย ตลอดจนการดำเนินการแก้ไขและการติดตามผลการแก้ไข

ง) การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการลดความเสี่ยง (safety risk assessment and mitigation) ที่แสดงให้เห็นว่าสนามบินจัดให้มีกระบวนการในการวิเคราะห์ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยงด้านความปลอดภัยซึ่งเกิดจากภาวะอันตรายที่ได้รับไว้ โดยการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทั้งในแง่ความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นและความรุนแรงของผลที่จะเกิดขึ้นจากภาวะอันตราย เพื่อนำมาใช้กำหนดระดับดัชนีความเสี่ยงด้านความปลอดภัย (safety risk index) และแสวงหามาตรการที่จะลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมทั้งจัดให้มีการทบทวนความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแก้ไขตามมาตรการลดความเสี่ยงไปแล้ว ทั้งนี้ สนามบินจะต้องมีการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระบุภาวะอันตราย การประเมินและลดความเสี่ยงไว้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดทำเอกสารด้านความปลอดภัยด้วย

๓) การประกันความปลอดภัย (safety assurance) ประกอบด้วย

ก) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการด้านนิรภัย (safety performance monitoring and measurement) โดยสนามบินต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของสนามบิน โดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดสมรรถนะความปลอดภัย (safety performance indicators) และเป้าหมายสมรรถนะความปลอดภัย (safety performance target) ของตัวชี้วัดสมรรถนะความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง โดยสนามบินต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายสมรรถนะความปลอดภัย ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยผ่านตัวชี้วัดและเป้าหมายสมรรถนะด้านความปลอดภัย

ข) การจัดการความเปลี่ยนแปลง (management of change) ที่แสดงให้เห็นว่าสนามบินจัดให้มีกระบวนการในการระบุการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในองค์กรที่อาจมีผลกระทบต่อระดับของความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการและการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงนั้น

ค) การปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการด้านนิรภัยอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement of SMS) โดยสนามบินต้องจัดให้มีการตรวจติดตามและประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการของระบบการจัดการด้านนิรภัย เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของระบบการจัดการด้านนิรภัยในภาพรวม

๔) การส่งเสริมความปลอดภัย (safety promotion) อันประกอบด้วย

ก) การฝึกอบรมและให้ความรู้ (training and education) ที่แสดงให้เห็นว่า สนามบินจัดให้มีแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและแผนการฝึกทบทวนเพื่อให้แน่ใจว่าบุคลากรทุกคนภายในองค์กรได้รับการฝึกอบรมและมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนตามระบบการจัดการด้านนิรภัย ซึ่งควรประกอบด้วยหลักสูตรที่มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

๑. นโยบายและวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความปลอดภัยขององค์กร
๒. บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัยภายในองค์กร
๓. หลักการพื้นฐานในการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย
๔. ระบบการรายงานด้านความปลอดภัย
๕. กระบวนการและวิธีการดำเนินงานตามระบบการจัดการด้านนิรภัยขององค์กร
๖. ปัจจัยมนุษย์ (human factors)

ข) การสื่อสารด้านความปลอดภัย (safety communication) ในองค์กรที่แสดงให้เห็นว่า สนามบินจัดให้มีการสื่อสารเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนของระบบการจัดการด้านนิรภัยให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบินทุกคนได้รับทราบ ตลอดจนสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยโดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงระบบการจัดการด้านนิรภัย สื่อสารข้อมูลข่าวสารสำคัญด้านความปลอดภัย ส่งเสริมสำนึกรู้ในมาตรการแก้ไขปัญหา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนด้านความปลอดภัยที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง

ข้อ ๘ ในการระบุวิธีดำเนินการในแต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๗ ต้องมีรายละเอียดของข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

(๑) เมื่อไรหรือสถานการณ์ใดที่ต้องปฏิบัติตามวิธีดำเนินการดังกล่าว

(๒) วิธีดำเนินการมีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร

(๓) มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติตาม

(๔) บุคคลที่ต้องปฏิบัติและรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน

(๕) อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินการ และการเข้าถึงอุปกรณ์นั้น

ถ้าวิธีดำเนินการใดที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่อาจจะปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ ต้องแสดงเหตุผลที่ไม่อาจจะปฏิบัติตามดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๙ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติกระบวนการของสนามบินตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบิน สาธารณะด้วยตนเอง เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องกำหนดกระบวนการดำเนินงานและการประสานงานไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะอย่างชัดเจนในแต่ละเรื่อง ในกรณีกระบวนการปฏิบัติงานใด ๆ เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลายหน่วยงาน เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะในส่วนที่เกี่ยวข้องให้กับหน่วยงานเหล่านั้นด้วย

ในกรณีที่มีการจัดให้มีกระบวนการดำเนินงานเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับอื่น ๆ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินต้องแสดงรายละเอียดไว้ในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะด้วย

เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและกำกับให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสนามบินดำเนินการให้เป็นไปตามคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ

ข้อ ๑๐ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจะต้องยื่นคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่มีข้อมูลรายละเอียดเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ผู้อำนวยความสะดวกหนึ่งชุด

เมื่อผู้อำนวยความสะดวกได้รับคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยความสะดวกจะตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะดังกล่าว หากผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่าคู่มือที่ยื่นมามีข้อมูลรายละเอียดถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยความสะดวกจะให้ความเห็นชอบคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่ยื่นมา

ในกรณีที่ผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่าคู่มือที่ยื่นมาตามวรรคหนึ่งนั้น มีข้อมูลรายละเอียดไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยความสะดวกจะแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินแก้ไขคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะที่ยื่นให้ผู้อำนวยความสะดวกเห็นชอบภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยความสะดวกกำหนด

ข้อ ๑๑ เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินที่ประสงค์จะแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง ข้อมูลรายละเอียดในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้แตกต่างไปจากที่ได้รับความเห็นชอบ จากผู้อำนวยการตามข้อ ๑๐ ให้นำร่างคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะส่วนที่มีการแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยื่นให้ผู้อำนวยการตรวจสอบ

เมื่อผู้อำนวยการตรวจสอบแล้วเห็นว่าการแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ผู้อำนวยการจะให้ความเห็นชอบคู่มือการดำเนินงาน สนามบินสาธารณะที่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าว พร้อมสั่งให้เจ้าของ หรือผู้ดำเนินการสนามบินระบุนวันที่แก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง และบันทึกประวัติการแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะตามข้อ ๖ (๖) เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อไป

ข้อ ๑๒ เมื่อปรากฏว่าคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะมีข้อมูลรายละเอียด ไม่สอดคล้องกับสถานที่ตั้งของสนามบิน สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ อุปกรณ์ วิธีดำเนินการ การจัดการ การบริหารจัดการหรือระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน ผู้อำนวยการ จะออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินแก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล รายละเอียดดังกล่าวในคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ให้นำความใน ข้อ ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการให้ความเห็นชอบคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะของผู้อำนวยการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบิน

(๑) จัดเตรียมคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้กับผู้อำนวยการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจสอบด้านการบินที่เข้าทำการตรวจสอบการดำเนินงานของสนามบิน

(๒) เก็บรักษาคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะไว้ที่สนามบิน และสถาน ประกอบการแห่งหลักของเจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอย่างน้อยแห่งละหนึ่งชุด

(๓) พัฒนาคู่มือการดำเนินงานสนามบินสาธารณะ รวมทั้งกำหนดช่องทางเข้าถึงคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะและต้องแจกจ่ายคู่มือการดำเนินงานสนามบินนั้นให้กับบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในสนามบินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ทำการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดในคู่มือ การดำเนินงานสนามบินสาธารณะให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ประกาศ ณ วันที่ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายจุฬา สุขมานพ)

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย